

Sygn. akt III Cz 1171/15

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędziowie SO Krystyna Hadryś

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie zawarte w punkcie 4 wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 27 marca 2015 r., sygn. akt I C 1178/14

postanawia:

- 1) zmienić zaskarżone postanowienie o tyle że, zasądzoną kwotę 1291,70 zł obniżyć do kwoty 1051,85 zł (tysiąc pięćdziesiąt jeden złotych i osiemdziesiąt pięć groszy),
- 2) oddalić zażalenie w pozostałej części,
- 3) zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 16,13 zł (szesnaście złotych i trzynaście groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Cz 1171/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem zawartym w punkcie 4 wyroku z 27 marca 2015 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1291,70 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że na koszty te składają się: opłata od pełnomocnictwa - 17 zł, opłata od pozwu - 195 zł, koszty opinii biegłego - 479,90 zł, wynagrodzenie pełnomocnika - 600 zł. Orzeczenie w tym zakresie zapadło na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożyła pozwana w części zasądzonej od niej kwotę 820 zł i zarzuciła naruszenie art. 98 k.p.c. polegająca na bezzasadnym przyjęciu, że pozwana jest zobowiązana do zwrotu powodowi kosztów postępowania w postaci wydatków na opinię biegłego (479,90 zł), podczas gdy to pozwana, a nie powód poniosła powyższy wydatek w trakcie postępowania, a także polegające na bezzasadnym przyjęciu, że pozwana zobowiązana jest do zwrotu powodowi kosztów postępowania w wysokości 600 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika, podczas gdy wynagrodzenie to wynosi kwotę 180 zł. Przy tak postawionych zarzutach wniosła o zmianę zaskarżonego

postanowienia poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania w wysokości 470,70 zł w miejsce zasądzonej kwoty 1291,70 zł, a także o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania wywołanego zażaleniem.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie jako bezzasadnego oraz zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) nie była kwestionowana. Pozwana zakwestionowała jedynie wysokość kwoty zasądzonej na rzecz powoda.

Określenie wartości przedmiotu sporu następuje według oceny właściwej w chwili wniesienia pozwu, przy czym tak określona wartość pozostaje niezmienną do końca postępowania (art. 25 i 26 k.p.c.), chyba, że w dalszym toku postępowania nastąpi zmiana powództwa (art. 193 § 2 k.p.c.), w wyniku, której wartość przedmiotu sporu ulega zmianie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt IV CSK 474/09, LEX nr 602730). Od tak oznaczonej wartości określa się także wynagrodzenie minimalne pełnomocników zawodowych stron [por. § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.)].

W rozpoznawanej sprawie doszło do złożenia powództwa o zapłatę 3900 zł i ta kwota stanowi wartość przedmiotu sporu niezależnie od tego, że następnie – na skutek uregulowania przez pozwaną w toku postępowania (po wniesieniu pozwu) kwoty 3200 zł – ograniczono powództwo w tym zakresie /k. 60 – 61/. To nie wpłynęło na wartość przedmiotu sporu, właściwa bowiem dla jej oceny jest chwila złożenia pozwu.

Jednocześnie dalsze rozszerzenie powództwa o kwotę 600 zł /k 100/ miało wpływ na ustalenie wartości przedmiotu sporu, gdyż doszło do zmiany powództwa na podstawie art. 193 § 2 k.p.c. i zwiększenia tej wartości o 600 zł. Ostatecznie więc ta wartość wyniosła 4500 zł (3900+600). Natomiast ma to znaczenie dla wynagrodzenia pełnomocników stron dopiero od następnej instancji – jak słusznie zauważa Sąd Rejonowy (por. § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu).

Zasadą jest, że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia (art. 203 § 2 k.p.c.). Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady, jeżeli powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt II Cz 208/11, Legalis 491861; postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lutego 2010 r., sygn. akt V Cz 1/10, Legalis 350670).

W toku postępowania obie strony uregulowały zaliczkę na koszty opinii biegłego po 400 zł każda /k. 64 i 66/, a po ustaleniu wynagrodzenia biegłego Sąd Rejonowy z każdej z zaliczek przeznaczył na to wynagrodzenie po 239,85 zł /k. 103/, czyli z każdej zaliczki pozostało po 160,15 zł. Nie może więc strona powodowa otrzymać od pozwanej na rzecz poniesionych kosztów wynagrodzenia biegłego kwoty 479,90 zł, lecz tylko 239,85 zł, bo taką kwotę powód poniósł ze swej zaliczki.

Natomiast wynagrodzenie jego pełnomocnika, tak samo jak pełnomocnika pozwanej ustalane jest od wartości przedmiotu sporu, która w tej sprawie wynosi 3900 zł, gdyż o taką należność powód wszczął postępowanie, a więc jest to wynagrodzenie w wysokości 600 zł (§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu). Przy czym dla oznaczenia wysokości tej kwoty w postępowaniu przez Sąd Rejonowy nie ma znaczenia rozszerzenie powództwa o 600 zł (por. § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu).

Jednocześnie należy podkreślić, że powód poniósł także opłatę od rozszerzonego powództwa w wysokości 30 zł /k. 99/, ale nie zaskarżył rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w tym zakresie – dlatego też ta kwota nie może być brana pod uwagę w rozliczeniu kosztów postępowania (por. art. 384 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.) na skutek zażalenia złożonego tylko przez pozwaną.

Z powyższych względów koszty poniesione przez powoda wynoszą łącznie 1051,85 zł, a nie jak wskazał Sąd Rejonowy 1291,70 zł. Jako że powód wygrał sprawę, gdyż do umorzenia postępowania doszło na skutek uregulowania części zobowiązania w toku procesu, należy mu się zwrot całych poniesionych kosztów.

Dlatego też zażalenie tylko w części okazało się zasadne.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji, a w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w pozostałej części należało je oddalić jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. oraz § 6 pkt 2 i § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, albowiem pozwana przegrała sprawę w toku postępowania zażaleniowego w 71% (zażądała obniżenia kwoty o 820 zł, a uzyskała to obniżenie o 239,85 zł), a poniosła koszty w wysokości 90 zł (wynagrodzenie pełnomocnika – 60 zł, opłata od zażalenia – 30 zł), zaś całe koszty postępowania zażaleniowego wynoszą 150 zł, bowiem trzeba je powiększyć także o wynagrodzenie pełnomocnika powoda (60 zł), a więc pozwana powinna ponieść te koszty w wysokość 106,13 zł, a poniosła w niższej i dlatego powinna zapłacić powodowi 16,13 zł.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś